ÔN TẬP GIỮA KỲ PHƯƠNG PHÁP TÍNH

80 ~~+~~08

Dang 1: a = 4,4924

 $\delta a=0,\!012\%$

 $a^* = 4,49$. Tìm sai số tuyệt đối

Sai số tuyệt đối: $\Delta = \delta a. a + |a - a^*|$

LÀM TRÒN LÊN

Dang 2: a = 15,077

 $\delta a = 0.032\%$. Tìm số chữ số đáng tin

Bước 1: Tính δa . a = 0,0049 rồi so sánh với 0,005. Ta có 0,0049 < 0,005 = $\frac{1}{2}$. 10^{-2}

Trường hợp chữ số đầu tiên sau số $0 \ge 5$ thì làm tròn lên rồi so sánh.

VD: $\delta a. a = 0,0065$, ta làm tròn lên thành 0,01 rồi so sánh với 0,05. Ta có 0,01 < 0,05 = $\frac{1}{2}.10^{-1}$

Bước 2: Số chữ số đáng tin = 2 + 2 (số chữ số trước dấu phẩy của a + trị tuyệt đối số mũ của 10)

Dạng 3: $f = x^3 + xy + y^3$. Biết $x = 4,9421 \pm 0,0054$, $y = 3,5346 \pm 0,0010$. Tìm sai số tuyệt đối (sai số tương đối)

Sai số tuyệt đối: $\Delta f = |f'x| . \Delta x + |f'y| . \Delta y$

 $(v \acute{o} i \Delta x = 0.0054, \Delta y = 0.0010)$

CALC x = 4,9421 y = 3,5346

LÀM TRÒN LÊN

Sai số tương đối: $\delta f = \frac{\Delta f}{|f|}$

Dạng 4: $f = 3x^2 + 10x - 24 = 0$. Khoảng cách li nghiệm [1,2], Nghiệm gần đúng $x^* = 1,47$. Sai số nhỏ nhất theo công thức đánh giá sai số tổng quát tổng quát x^* .

Bước 1: |f(x)| CALC $x = 1,47 \rightarrow A$

Bước 2: |f'(x)| CALC $\begin{cases} x = 1 \\ x = 2 \end{cases}$. Chọn kết quả min $\rightarrow \mathbf{B}$

Bước 3: Sai số nhỏ nhất = $\frac{A}{B}$

LÀM TRÒN LÊN

Dạng 5: $f = 4x^3 - 6x^2 + 7x - 11 = 0$. Khoảng cách lị nghiệm [1,2], Bằng phương pháp chia đôi. Tìm nghiệm gần đúng x^5 .

Bước 1: Nhập f. Tính f(1), f(2)

BỞI HCMUT-CNCD

Nếu f(1) < 0, f(2) > 0 áp dụng quy tắc 1

Nếu f(1) > 0, f(2) < 0 áp dụng quy tắc 2

Bước 2: CALC lần lượt x_n theo bảng sau đến khi tìm được kết quả. (x_o là trung bình cộng của 2 cận khoảng cách li nghiệm đề cho)

N	an	b _n	Xn	Dấu
0				
1				
2				
3				
4				
5				

Quy tắc 1:

Dâu (-): giữ nguyên b, thay $a = x_n$

Dấu (+): giữ nguyên a, thay $b = x_n$

Quy tắc 2:

Dấu (-): giữ nguyên a, thay $b = x_n$

Dấu (+): giữ nguyên b, thay $a = x_n$

 $\rightarrow$ Kết quả là x_n của lần lặp thứ 5 (x_5)

Dang 6: $f = \sqrt[4]{2x + 11}$ là hàm co trong [0,1]. Tìm giá trị hệ số co q.

Tính |f'(x)| CALC $\begin{cases} x=0\\ x=1 \end{cases}$. Chọn kết quả max là q

Biên soạn: Trương Đức An

Dạng 7: $f = \sqrt[3]{2x+6}$ lặp trên [2,3]. $x_0 = 2,2$. Nghiệm gần đúng x_2 :

Nhập hàm |f'(x)| CALC $x_o \rightarrow x_1 \rightarrow CALC$ ans $\rightarrow x_2$

(Nếu đề tìm nghiệm gần đúng x_n thì ta rồi CALC x_o rồi CALC ans cho đến khi tìm được nghiệm x_n)

Dạng 8: Cho $x = \sqrt[3]{5x + 4}$; lặp đơn [2;3]; $x_0 = 2,6$. Tính số lần lặp nhỏ nhất để được nghiệm với sai số (**TIÊN NGHIỆM**) $< \varepsilon$

Bước 1: Tính $x_1 = \sqrt[3]{5x + 4}$ CALC $x_0 \rightarrow x_1 \rightarrow A$

Bước 2: Tính $q = |f'(x)| \begin{cases} calc \ 2 \\ calc \ 3 \end{cases}$ chọn kết quả $max \to B$

Bước 3: Áp dụng CT: $n \geq log_q\left(\frac{\varepsilon(1-q)}{|x_1-x_0|}\right) = log_B\left(\frac{\varepsilon(1-B)}{|A-x_0|}\right) \longrightarrow n$

LÀM TRÒN LÊN SỐ NGUYÊN

Dạng 9: $f = \sqrt[3]{2x+6}$ lặp trên [2,3]. $x_o = 2,2$. Sai số tuyệt đối nhỏ nhất của nghiệm x_2 theo công thức hậu nghiệm hoặc tiên nghiệm.

Bước 1: Tính q = |f'(x)| CALC $\begin{cases} x = 2 \\ x = 3 \end{cases}$. Chọn kết quả max $\rightarrow \mathbf{C}$ (Như dạng 6)

Bước 2: Tính $x_1 \rightarrow \boldsymbol{A}, x_2 \rightarrow \boldsymbol{B}$ (Như dạng 7)

Bước 3: Áp dụng công thức để tim sai số: $\Delta = \frac{q^2 |x_1 - x_0|}{1 - q} (Tiền \ nghiệm)$ hoặc $\Delta = \frac{q |x_2 - x_1|}{1 - q} (Hậu \ nghiệm)$

LÀM TRÒN LÊN

CÔNG THỨC TỔNG QUÁT: $\Delta = \frac{q^n |x_1 - x_0|}{1 - q}$ (Tiên nghiệm) hoặc $\Delta = \frac{q |x_n - x_{n-1}|}{1 - q}$ (Hậu nghiệm)

Dạng 10: $f = 6x^3 - 13x^2 + 12x + 27 = 0$. $x_o = 2,2$. Tính x_1 theo phương pháp Newton.

Nhập: $x - \frac{f(x)}{f(x)}$ CALC $x_o \rightarrow x_1$

(Nếu đề không cho x_0 mà nghiệm x_0 được chọn theo Fourier thì làm như bước 1 dạng 11 để tìm x_0 rồi mới làm bài như dạng 10)

 $(N\acute{e}u\ d\grave{e}\ tìm\ nghiệm\ gần\ đúng\ x_n\ thì\ ta\ rồi\ CALC\ x_o\ rồi\ CALC\ ans\ cho\ đến\ khi\ tìm\ được\ nghiệm\ x_n)$

Dạng 11: $f = 6x^3 + 14x^2 + 16x + 17 = 0$. Khoảng cách lị nghiệm [-5,8; -5.9]. Trong phương pháp Newton, chọn x_o theo Fourier, sai số gần đúng x_1 , tính theo công thức sai số tổng quát.

Bước 1: Tính f(x). f''(x) CALC $\begin{cases} x = -5.8 \\ x = -5.9 \end{cases}$ chọn $x_o = -5.9$ (nếu kết quả dương)

Bước 2: Tìm $x_1 = x - \frac{f(x)}{f'(x)}$ CALC $x_o \to \boldsymbol{A}$ (như dạng 10)

Bước 3: Tính |f(x)| CALC $A \rightarrow B$

Bước 4: |f'(x)| CALC $\begin{cases} x = -5.8 \\ x = -5.9 \end{cases}$ Chọn kết quả min $\rightarrow \mathbf{C}$

Bước 5: sai số gần đúng $\Delta = \frac{B}{c}$

LÀM TRÒN LÊN

(Nếu đề tìm sai số gần đúng x_n thì ta làm đến bước 2 rồi CALC ans CALC ans cho đến khi tìm được nghiệm x_n rồi mới lưu vào A, các bước còn lại tương tự, không thay đổi.)

Dạng 12: Cho ma trận A. Với giá trị α nào thì ma trận xác định dương?

Ma trận xác định dương khi: Det(1) > 0 và Det(2) > 0 và Det(3) > 0

Nếu kết quả: $B < \alpha < A$ (B giữa nguyên, A làm tròn lên)

Dạng 13: Cho ma trận A. Phân tích A = B. B^T , theo phương pháp Choleski, tổng các phần tử $tr(B) = b_{11} + b_{22} + b_{33}$ của ma trận B:

Bước 1: Tính Det(1); Det(2); Det(3)

Bước 2: Tính $B_{11} = \sqrt{Det(1)}$

 $B_{22} = \sqrt{\frac{Det(2)}{Det(1)}}$

 $B_{33} = \sqrt{\frac{Det(3)}{Det(2)}}$

 $\rightarrow$ tổng các phần tử tr(B)

Biên soạn: Trương Đức An

Dạng 14: Cho ma trận A. Phân tích A = L.U, theo phương pháp Doolite, tổng các phần tử $tr(U) = U_{11} + U_{22} + U_{33}$ của ma trận U.

$$U_{11} = Det(1)$$

$$U_{22} = \frac{Det(2)}{Det(1)}$$

$$U_{33} = \frac{Det(3)}{Det(2)}$$

 $\rightarrow$ tổng các phần tử tr(U)

Dạng 15: Cho ma trận A. Phân tích $A = B.B^T$, theo phương pháp Choleski. Tìm phần tử B_{32} của ma trận B.

Ta có:
$$\frac{a_{31}}{\sqrt{a_{11}}} \cdot \frac{a_{21}}{\sqrt{a_{11}}} + \sqrt{\frac{\det{(2)}}{\det{(1)}}} \cdot x = a_{32}$$
  $\rightarrow B_{32} = x =$

$$\rightarrow B_{32} = x =$$

Dạng 16: Cho ma trận A. Phân tích A = L.U, theo phương pháp Doolite. Tìm phần tử L_{32} của ma trận L

Ta có:
$$\frac{a_{31}}{a_{11}}$$
. $a_{12} + \frac{Det(2)}{Det(1)}$. $x = a_{32}$

$$\rightarrow L_{32} = x =$$

Dạng 17: Cho ma trận A. Phân tích A = L.U, theo phương pháp Doolite. Tìm phần tử U_{23} của ma trận L

Ta có:
$$\frac{a_{21}}{a_{11}}$$
. $a_{13} + x = a_{23}$

$$\rightarrow U_{23} = x =$$

Dạng 18: Cho ma trận A. Giá trị của biểu thức $(\|A\|_{\infty} - \|A\|_{1})^{2}$

 $||A||_{\infty}$: Chuẩn vô cùng (theo hàng)

 $||A||_1$: chuẩn một (theo cột)

Dạng 19: Cho ma trận A. Số điều kiện tính theo chuẩn một/ chuẩn vô cùng của A

Chuẩn một: $K_1(A) = ||A||_1 . ||A^{-1}||_1$

LÀM TRÒN LÊN

Dạng 20: Cho hệ phương trình $\begin{cases} 9x_1 + 3x_2 = 2 \\ -2x_1 + 15x_2 = 4 \end{cases}$. Theo phương pháp Jacobi, tìm Ma trận lặp T_j

$$T_{j} = \begin{pmatrix} 0 & \frac{-3}{9} \\ \frac{2}{15} & 0 \end{pmatrix}$$

Dạng 21: Cho hệ phương trình $\begin{cases} 9x_1 + 3x_2 = 2 \\ -2x_1 + 15x_2 = 4 \end{cases}$. $x^{(0)} = [0,2;0,3]^T$. Tính $x^{(3)}$ theo phương pháp Jacobi

Bước 1:
$$_{0.3\rightarrow B}^{0,2\rightarrow A}$$

Bước 2: Nhập:
$$D = \frac{-3B+2}{9} : X = \frac{2A+4}{15} : A = D : B = X$$
  $CALC = =$

$$\rightarrow \chi^{(1)} \rightarrow \chi^{(2)} \rightarrow \chi^{(3)}$$

Dạng 22: Cho hệ phương trình $\begin{cases} 12x_1 - 2x_2 = 2 \\ -5x_1 + 11x_2 = 6 \end{cases}$. Theo phương pháp Gauss-seidel, tìm ma trận lặp T_g

$$T_g = (\textit{Ma trận} \ \Delta \ \text{dưới})^{-1}. (\textit{Ma trận} \ \Delta \ \text{trên})$$
 Giữ nguyên đường chéo Dương chéo bằng 0 , đổi dấu các phần tử

Dạng 23: Cho hệ phương trình $\begin{cases} 8x_1 - 3x_2 = 4 \\ -2x_1 + 17x_2 = 4 \end{cases}$. $x^{(0)} = [0,3;0,6]^T$. Tính $x^{(3)}$ theo phương pháp Gauss-seidel

Bước 1: $_{0.6\rightarrow B}^{0,3\rightarrow A}$

Bước 2: Nhập:
$$A = \frac{3B+4}{8} : B = \frac{2A+4}{17}$$
  $CALC = =$

$$\rightarrow \chi^{(1)} \rightarrow \chi^{(2)} \rightarrow \chi^{(3)}$$

Dạng 24: Cho hệ phương trình $\begin{cases} 8x_1 - 3x_2 = 2 \\ -7x_1 + 18x_2 = 7 \end{cases}$. $x^{(0)} = [0,5;0,3]^T$, sai số $\Delta x^{(2)}$ của vecto $x^{(2)}$ theo phương pháp Jacobi, sử dụng công thức hậu nghiệm và chuẩn vô cùng là:

Bước 1: Tìm T_j (như dạng 20) $\rightarrow \|T_j\|_{\infty}$ hoặc $\|T_j\|_{1}$

Bước 2: Tìm $x^{(1)}$, $x^{(2)}$ (như dạng 21) $\rightarrow \| x^{(2)} - x^{(1)} \|_{\infty}$ hoặc $\| x^{(2)} - x^{(1)} \|_{1}$

Bước 3: Áp dụng công thức: $\Delta x^{(2)} = \frac{\|T_j\|_{\infty}}{1 - \|T_j\|_{\infty}}$. $\|x^{(2)} - x^{(1)}\|_{\infty}$ (Hậu nghiệm) hoặc $\Delta x^{(2)} = \frac{\|T_j\|_{\infty}^2}{1 - \|T_j\|_{\infty}}$. $\|x^{(1)} - x^{(0)}\|_{\infty}$ (Tiên nghiệm)

(Nếu đề yêu cầu chuẩn một thì đổi chuẩn vô cùng thành chuẩn một rồi áp dụng công thức trên)

LÀM TRÒN LÊN

Biên soan: Trương Đức An

Dạng 25: Cho hệ phương trình $\begin{cases} 11x_1 - 2x_2 = 2 \\ -4x_1 + 14x_2 = 5 \end{cases}$. $x^{(0)} = [0,3;1,0]^T$, sai số $\Delta x^{(2)}$ của vecto $x^{(2)}$ theo phương pháp Gauss-seidel, sử dụng công thức tiên nghiệm và chuẩn vô cùng là:

Bước 1: Tìm T_g (như dạng 22) $\rightarrow \parallel T_g \parallel_{\infty}$ hoặc $\parallel T_g \parallel_1$

Bước 2: Tìm $x^{(1)}$ (như dạng 23) $\rightarrow \| x^{(1)} - x^{(0)} \|_{\infty}$ hoặc $\| x^{(1)} - x^{(0)} \|_{1}$

Bước 3: Áp dụng công thức: $\Delta x^{(2)} = \frac{\|T_g\|_\infty^2}{1-\|T_g\|_\infty}$. $\|x^{(1)}-x^{(0)}\|_\infty$ (Tiên nghiệm) hoặc $\Delta x^{(2)} = \frac{\|T_g\|_\infty}{1-\|T_g\|_\infty}$. $\|x^{(2)}-x^{(1)}\|_\infty$ (Hậu nghiệm)

(Nếu đề yêu cầu chuẩn một thì đổi chuẩn vô cùng thành chuẩn một rồi áp dụng công thức trên)

LÀM TRÒN LÊN

 $\hat{\text{CONG TH\'UC T\^ONG QU\'AT: }} \Delta x^{(2)} = \frac{\|T\|^n}{1 - \|T\|}. \, \left\| x^{(1)} - x^{(0)} \right\| (\text{Ti\^en nghi\^em}) \quad \text{hoặc} \quad \Delta x^{(2)} = \frac{\|T\|}{1 - \|T\|}. \, \left\| x^{(n)} - x^{(n-1)} \right\| (\text{H\^qu nghi\^em})$

Nhập: $\mathbf{D} = \mathbf{A} : \mathbf{X} = \mathbf{B} : \mathbf{A} = \dots : \mathbf{B} = \dots : \mathbf{E} = |\mathbf{D} - \mathbf{A}| - \mathbf{\epsilon} : \mathbf{F} = |\mathbf{X} - \mathbf{B}| - \mathbf{\epsilon} : \mathbf{M} = \mathbf{M} + \mathbf{1}$ CALC ($\mathbf{A} = 1,2$; $\mathbf{B} = 2,1$, những giá trị còn lại = 0) Bấm "=" cho đến khi tìm thấy E và F cùng âm (lần đầu tiên), ta đọc kết quả của M sau đó.

Dạng 27: Cho hệ phương trình $\begin{cases} 7.3x_1 - 2.1x_2 = 4.2 \\ 2.1x_1 + 9.3x_2 = 2.2 \end{cases}$ $x^{(0)} = [1,2;2,1]^T$. Dùng phương pháp Gauss-seidel, tìm chỉ số n nhỏ nhất sao cho $\|x^{(n)} - x^{(n-1)}\|_1 < \epsilon$ (GAUSS - SEIDEL CHUẨN MỘT)

Nhập: $\mathbf{D} = \mathbf{A} : \mathbf{X} = \mathbf{B} : \mathbf{A} = \dots : \mathbf{B} = \dots : \mathbf{E} = |\mathbf{D} - \mathbf{A}| + |\mathbf{X} - \mathbf{B}| - \mathbf{\epsilon} : \mathbf{M} = \mathbf{M} + \mathbf{1}$ CALC ($\mathbf{A} = 1,2$; $\mathbf{B} = 2,1$, những giá trị còn lại = 0)

Bẩm "=" cho đến khi tìm thấy E âm (lần đầu tiên), ta đọc kết quả của M sau đó

Dạng 28: Cho hệ phương trình ${7,3x_1 - 2,1x_2 = 4,2 \atop 2,1x_1 + 9,3x_2 = 2,2}$. $x^{(0)} = [1,2;2,1]^T$. Dùng phương pháp Jacobi, tìm chỉ số n nhỏ nhất để $||x^{(n)} - x^{(n-1)}||_{\infty} < \epsilon$ (JACOBI CHUẨN VÔ CÙNG)

Nhập: $\mathbf{D} = \cdots : \mathbf{X} = \cdots : \mathbf{E} = |\mathbf{D} - \mathbf{A}| - \mathbf{\epsilon} : \mathbf{F} = |\mathbf{X} - \mathbf{B}| - \mathbf{\epsilon} : \mathbf{A} = \mathbf{D} : \mathbf{B} = \mathbf{X} : \mathbf{M} = \mathbf{M} + \mathbf{1}$ CALC (A = 1,2; B = 2,1, những giá trị còn lại = 0)

Bấm "=" cho đến khi tìm thấy E và F cùng âm (lần đầu tiên), ta đọc kết quả của M sau đó.

Dạng 29: Cho hệ phương trình $\begin{cases} 7,3x_1-2,1x_2=4,2\\ 2,1x_1+9,3x_2=2,2 \end{cases}$. $x^{(0)} = [1,2;2,1]^T$. Dùng phương pháp Jacobi, tìm chỉ số n nhỏ nhất để $\|x^{(n)}-x^{(n-1)}\|_1 < \epsilon$ (JACOBI CHUẨN MỘT)

Nhập: $\mathbf{D} = \dots : \mathbf{X} = \dots : \mathbf{E} = |\mathbf{D} - \mathbf{A}| + |\mathbf{X} - \mathbf{B}| - \mathbf{\epsilon} : \mathbf{A} = \mathbf{D} : \mathbf{B} = \mathbf{X} : \mathbf{M} = \mathbf{M} + \mathbf{1}$ CALC (A = 1,2; B = 2,1, những giá trị còn lại = 0)

Bấm "=" cho đến khi tìm thấy E âm (lần đầu tiên), ta đọc kết quả của M sau đó.

Dạng 30: Cho hệ phương trình $\begin{cases} 15x_1 - 2x_2 = 6 \\ 3x_1 + 11x_2 = 7 \end{cases}$. $x^{(0)} = [1; 1,5]^T$. Dùng phương pháp Jacobi, tìm số lần lặp cần thiết sao cho nghiệm có sai số (sai số TIÊN NGHIỆM) chuẩn vô cùng $< \varepsilon$

Bước 1: Tính ||T|| và $x^{(1)} \rightarrow ||x^{(1)} - x^{(0)}||$

 $\text{\'AP DUNG C\^ONG TH\'UC: } n \ \geq \ \log_{||T||} \left(\frac{\varepsilon(1-||T||)}{\|x^{(1)}-x^{(0)}\|} \right) \longrightarrow n$

LÀM TRÒN LÊN SỐ NGUYÊN

Biên soạn: Trương Đức An

 $\begin{aligned} \textbf{Dặng 31:} & \text{ Cho hệ phương trình } \begin{cases} 3.2x_1 - 1.1x_2 = 0.2 \\ -2.1x_1 + 4.3x_2 = 1.9 \end{cases} \cdot x^{(0)} = [0.3; -4.2]^T. & \text{Dùng phương pháp Gauss-seidel, tìm chỉ số n nhỏ nhất sao cho sai số} \\ x_n & \text{theo công thức } \textbf{HẬU NGHIỆM chuẩn vô cùng} < \varepsilon \text{ (GAUSS - SEIDEL CHUẨN VÔ CÙNG)} \end{aligned}$

Bước 1: Tính $\frac{\|Tg\|_{\infty}}{\|1-Tg\|_{\infty}}$, ghi lại kết quả, đặt là Y (hạn chế lưu biến vì dễ sai)

Bước 2: Nhập: $\mathbf{D} = \mathbf{A} : \mathbf{X} = \mathbf{B} : \mathbf{A} = \cdots : \mathbf{B} = \cdots : \mathbf{E} = \mathbf{Y}. |\mathbf{D} - \mathbf{A}| - \mathbf{\epsilon} : \mathbf{F} = \mathbf{Y}. |\mathbf{X} - \mathbf{B}| - \mathbf{\epsilon} : \mathbf{M} = \mathbf{M} + \mathbf{1}$ CALC ($\mathbf{A} = 0,3$; $\mathbf{B} = -4,2$; những giá trị còn lại = 0, chỗ $\mathbf{Y}$ ta nên thế kết quả vào, không nên đặt biến dễ sai)

Bấm "=" cho đến khi tìm thấy E và F cùng âm (lần đầu tiên), ta đọc kết quả của M sau đó.

Dạng 32: Cho hệ phương trình $\begin{cases} 3.2x_1 - 1.1x_2 = 0.2 \\ -2.1x_1 + 4.3x_2 = 1.9 \end{cases}$. $x^{(0)} = [0.3; -4.2]^T$. Dùng phương pháp Gauss-seidel, tìm chỉ số n nhỏ nhất sao cho **sai số**

 $\mathbf{x_n}$ theo công thức $\mathbf{H}\mathbf{\hat{A}}\mathbf{U}$ NGHIỆM chuẩn một < ε (GAUSS - SEIDEL CHUẨN MỘT)

Bước 1: Tính $\frac{\|Tg\|_1}{\|1-Tg\|_1}$, ghi lại kết quả, đặt là Y (hạn chế lưu biến vì dễ sai)

Bước 2: Nhập: $\mathbf{D} = \mathbf{A} : \mathbf{X} = \mathbf{B} : \mathbf{A} = \cdots : \mathbf{B} = \cdots : \mathbf{E} = \mathbf{Y}. (|\mathbf{D} - \mathbf{A}| + |\mathbf{X} - \mathbf{B}|) - \mathbf{\epsilon} : \mathbf{M} = \mathbf{M} + \mathbf{1}$ CALC ($\mathbf{A} = 0.3$; $\mathbf{B} = -4.2$; những giá trị còn lại = 0, chỗ Y ta nên thế kết quả vào, không nên đặt biến dễ sai)

Bấm "=" cho đến khi tìm thấy E âm (lần đầu tiên), ta đọc kết quả của M sau đó.

Dạng 31: Cho hệ phương trình $\begin{cases} 3,2x_1-1,1x_2=0,2\\ -2,1x_1+4,3x_2=1,9 \end{cases}$. $x^{(0)}=[0,3;-4,2]^T$. Dùng phương Jacobi, tìm chỉ số n nhỏ nhất sao cho **sai số** x_n theo công

thức $\mathbf{H}\mathbf{\hat{A}}\mathbf{U}\,\mathbf{N}\mathbf{G}\mathbf{H}\mathbf{I}\mathbf{\hat{E}}\mathbf{M}$ chuẩn vô cùng < ε (JACOBI CHUẨN VÔ CÙNG)

Bước 1: Tính $\frac{\|Tj\|_{\infty}}{\|1-Tj\|_{\infty}}$, ghi lại kết quả, đặt là Y (hạn chế lưu b<mark>i</mark>ến vì <mark>dễ</mark> sai)

Bước 2: Nhập: $\mathbf{D} = \cdots : \mathbf{X} = \cdots : \mathbf{E} = \mathbf{Y}$. $|\mathbf{D} - \mathbf{A}| - \mathbf{\epsilon} : \mathbf{F} = \mathbf{Y}$. $|\mathbf{X} - \mathbf{B}| - \mathbf{\epsilon} : \mathbf{A} = \mathbf{D} : \mathbf{B} = \mathbf{X} : \mathbf{M} = \mathbf{M} + \mathbf{1}$ CALC ($\mathbf{A} = 0,3$; $\mathbf{B} = -4,2$; những giá trị còn lại = 0, chỗ $\mathbf{Y}$ ta nên thế kết quả vào, không nên đặt biến dễ sai)

Bấm "=" cho đến khi tìm thấy E và F cùng âm (lần đầu tiên), ta đọc kết quả của M sau đó.

Dạng 32: Cho hệ phương trình $\begin{cases} 3.2x_1 - 1.1x_2 = 0.2 \\ -2.1x_1 + 4.3x_2 = 1.9 \end{cases}$. $x^{(0)} = [0.3; -4.2]^T$. Dùng phương pháp Jacobi, tìm chỉ số n nhỏ nhất sao cho **sai số** x_n theo công thức **HẬU NGHIỆM chuẩn một** $< \varepsilon$ (JACOBI CHUẨN MỘT)

Bước 1: $\frac{\|Tj\|_1}{\|1-Tj\|_1}$, ghi lại kết quả, đặt là Y (hạn chế lưu biến vì dễ sai)

Bước 2: Nhập: $\mathbf{D} = \cdots : \mathbf{X} = \cdots : \mathbf{E} = \mathbf{Y}$. $(|\mathbf{D} - \mathbf{A}| + |\mathbf{X} - \mathbf{B}|) - \mathbf{\epsilon} : \mathbf{A} = \mathbf{D} : \mathbf{B} = \mathbf{X} : \mathbf{M} = \mathbf{M} + \mathbf{1}$ CALC ($\mathbf{A} = 0.3$; $\mathbf{B} = -4.2$; những giá trị còn lại = 0, chỗ Y ta nên thế kết quả vào, không nên đặt biến dễ sai)

Bấm "=" cho đến khi tìm thấy E âm (lần đầu tiên), ta đọc kết quả của M sau đó.

Dạng 33: Cho phương trình $x = \sqrt[3]{8x+8}$ thỏa điều kiện lập đơn trên [3;4]. Nếu chọn $x_0 = 3,2$. Tìm chỉ số n nhỏ nhất sao cho $|x_n - x_{n-1}| < \varepsilon$

Nhập: $D = \sqrt[3]{8A + 8} : E = |D - A| - \epsilon : A = D : M = M + 1 CALC A = 3,2$

Bấm "=" cho đến khi tìm thấy E âm (lần đầu tiên), ta đọc kết quả của M sau đó.

Dạng 34: Cho phương trình $x = \sqrt[3]{8x+8}$ thỏa điều kiện lập đơn trên [3;4]. Nếu chọn $x_0 = 3,2$. Tìm chỉ số n nhỏ nhất sao cho **sai số** theo của x_n theo công thức **HẬU NGHIỆM** $< \varepsilon$

Bước 1: Tính q = |f'(x)| CALC $\begin{cases} x = 3 \\ x = 4 \end{cases}$. Chọn kết quả max $\rightarrow \mathbf{C}$ (Như dạng 6)

Bước 2: Tính $\frac{q}{1-a}$ ghi lại kết quả, đặt là Y (hạn chế lưu biến vì dễ sai)

Bước 3: Nhập: $\mathbf{D} = \sqrt[3]{\mathbf{8A} + \mathbf{8}} : \mathbf{E} = \mathbf{Y}. |\mathbf{D} - \mathbf{A}| - \mathbf{\varepsilon} : \mathbf{A} = \mathbf{D} : \mathbf{M} = \mathbf{M} + \mathbf{1}$ CALC $\mathbf{A} = 3.2$; chỗ Y ta nên thế kết quả vào, không nên đặt biến dễ sai)

Biên soan: Trương Đức An

Bấm "=" cho đến khi tìm thấy E âm (lần đầu tiên), ta đọc kết quả của M sau đó.

Dạng 35: Cho phương trình $f(x) = (x-2)^2 - \ln(x+1) = 0$. Khoảng cách li nghiệm [1, 2]. Sử dụng phương pháp Newton, chọn x_0 theo điều kiện Fourier, tìm x_n và Δx_n sao cho $\Delta x_n < 10^{-3}$

Bước 1: Tính f(x). f''(x) CALC $\begin{cases} x=1\\ x=2 \end{cases}$. Chọn $x_0=1$ (nếu kết quả dương và ngược lại)

Bước 2: Tính |f'(x)| CALC $\begin{cases} x = 1 \\ x = 2 \end{cases}$ Chọn kết quả min $\to \mathbf{A}$

Bước 3: Nhập: $x = x - \frac{f(x)}{f'(x)}$: $\frac{|f(x)|}{4}$ CALC $x = x_0$

Bước 4: Bấm "=" cho đến khi thấy $\frac{|f(x)|}{A} < 10^{-3}$, ta đọc giá trị $\Delta x_n = \frac{|f(x)|}{A}$ và bấm quay lại để đọc giá trị $x_n = x - \frac{f(x)}{f'(x)}$ tương ứng.

 Δx_2 : LÀM TRÒN LÊN LƯU Ý: x₂: QUÁ BÁN

Dạng 36: Cho hệ phương trình: $\begin{cases} 34x_1 + 2,73x_2 - 1,85x_3 = 12,89 \\ 1,34x_1 + 29x_2 - 3,24x_3 = 15,73 & x^{(0)} = (0,1; 0,3; 0,4). \text{ Tìm } x^{(3)} \text{ theo phương pháp Gauss - seidel.} \\ 1,18x_1 - 4,87x_2 + 32,6x_3 = 18,42 \end{cases}$

Bước 1: Nhập:

$$A = \frac{-2,73B + 1,85C + 12,89}{34} : B = \frac{-1,34A + 3,24C + 15,73}{29} : C = \frac{-1,18A + 4,87B + 18,42}{32,6}$$

$$CALC B = 0,3; C = 0,4; A = 0,1$$

$$2: B\hat{a}m = \text{``e'} \text{ cho d\'en khi tìm được } x^{(3)}.$$

Bước 2: Bấm "=" cho đến khi tìm được $x^{(3)}$.

 $(14.3x_1 + 1.73x_2 - 1.85x_3 = 12.891)$ **Dạng 37:** Cho hệ phương trình: $\{1,34x_1 + 16,5x_2 - 3,24x_3 = 15,731; x^{(0)} = (1,5;0,3;3,4).$ Tìm $x^{(3)}$ theo phương pháp Jacobi. $(1,18x_1 - 4,87x_2 + 18,7x_3 = 18,421)$

Bước 1: Nhập: Ma trận $A = \begin{pmatrix} 0 & -\frac{216}{14,3} & \frac{2163}{14,3} \\ -\frac{1,34}{16,5} & 0 & \frac{3,24}{16,5} \\ -\frac{1,18}{19,7} & \frac{4,87}{19,7} & 0 \end{pmatrix}$; Ma trận $B = \begin{pmatrix} \frac{2163}{14,3} \\ \frac{15,731}{16,5} \\ \frac{18,421}{19,7} \end{pmatrix}$; Ma trận $C = \begin{pmatrix} 1,5 \\ 0,3 \\ 3,4 \end{pmatrix}$

 $x^{(1)}=\max {\rm trận}\; {\rm B}+\max {\rm trận}\; {\rm A}\times \max {\rm trận}\; {\rm C}$ Bước 2: Tính: $x^{(2)}=\max {\rm trận}\; {\rm B}+\max {\rm trận}\; {\rm A}\times \max {\rm trận}\; {\rm Ans}\to \{$ $x^{(3)} = \text{ma trận B} + \text{ma trận A} \times \text{ma trận Ans}$

 $\begin{pmatrix} 1 & 3 & 3 & 3 \\ 2 & 3 & -1 & 2 \\ -1 & 2 & 5 & 4 \\ 3 & -2 & 1 & 2 \end{pmatrix}$. Phân tích A = LU theo phương pháp Doolittle. **Dạng 38:** Cho ma trận $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$

> $u_{11} = \det(1)$ $u_{22} = \frac{\det(2)}{\det(1)}$ $u_{34} = a_{33} - \frac{a_{31} \cdot a_{13}}{a_{11}} - \frac{(a_{32} \cdot a_{11} - a_{31} \cdot a_{12})(a_{23} \cdot a_{11} - a_{21} \cdot a_{13})}{(a_{22} \cdot a_{11}^2 - a_{21} \cdot a_{12} \cdot a_{11})} \qquad l_{32} = \frac{a_{32} \cdot a_{11} - a_{31} \cdot a_{12}}{a_{22} \cdot a_{11} - a_{21} \cdot a_{12}} \qquad l_{42} = \frac{a_{42} \cdot a_{11} - a_{41} \cdot a_{12}}{a_{22} \cdot a_{11} - a_{21} \cdot a_{12}}$ $l_{43} = \frac{a_{43} - \frac{a_{41} \cdot a_{13}}{a_{11}} - \frac{(a_{42} \cdot a_{11} - a_{41} \cdot a_{12})(a_{23} \cdot a_{11} - a_{21} \cdot a_{13})}{(a_{22} \cdot a_{11}^2 - a_{21} \cdot a_{12} \cdot a_{11})}}{a_{33} - \frac{a_{31} \cdot a_{13}}{a_{11}} - \frac{(a_{32} \cdot a_{11} - a_{31} \cdot a_{12})(a_{23} \cdot a_{11} - a_{21} \cdot a_{13})}{(a_{22} \cdot a_{11}^2 - a_{21} \cdot a_{12} \cdot a_{11})}$

LƯU Ý: $l_{11} = l_{22} = l_{33} = l_{44} = 1$, cột 1 ma trận L = cột 1 ma trận A, hàng 1 ma trận U = hàng 1 ma trận A

→ Ngoài những phần tử trên, tất cả phần tử còn lại đều = 0